

Opinia Komitetu Regionów – Partnerstwo obszarów miejskich i wiejskich oraz sprawowanie rządów

(2013/C 356/03)

KOMITET REGIONÓW

- Dostrzega istnienie szeregu przeszkód prawnych, administracyjnych, fiskalnych i finansowych stojących na drodze tworzeniu partnerstw obszarów miejskich i wiejskich oraz ich dynamicznemu rozwojowi. Aby zagwarantować istnienie ram prawnych sprzyjających ustanawianiu partnerstw, należy zatem zidentyfikować i usunąć te przeszkody.
- Zaleca władzom na poziomie państw członkowskich wykorzystanie nowych instrumentów rozwoju terytorialnego oferowanych przez UE w ramach polityki rozwoju regionalnego i rozwoju obszarów wiejskich, a mianowicie: zintegrowanych inwestycji terytorialnych, lokalnych projektów rozwoju kierowanych przez lokalną społeczność (CLLD), dotacji globalnych i strategii przewidujących wykorzystanie środków z różnych funduszy.
- Podkreśla, że należy określić obszary funkcjonalne dla potrzeb kryteriów kwalifikujących do otrzymania funduszy, a jednocześnie włączyć źródła finansowania dostępne w ramach polityki regionalnej i wspólnej polityki rolnej UE.
- Uważa, że koniecznie należy sprawniej zbierać dane na poziomie obszarów funkcjonalnych. Dzięki temu możliwe będzie utworzenie bazy danych, by decydenci mogli podejmować decyzje dotyczące lepszego planowania przestrzennego na podstawie szerszej wiedzy, zgodnie z wymogami proporcjonalności.
- Podkreśla aspekty transgraniczne partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich i sposób wykorzystania instrumentów finansowania zaproponowanych przez Komisję w celu promowania potencjału rozwoju gospodarczego w zakresie transgranicznych powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi.
- Podkreśla potrzebę włączenia sektora prywatnego i gospodarki społecznej, których wkład jest bardzo korzystny z punktu widzenia kryteriów efektywności, potencjału przedsiębiorczości i innowacji, wykorzystania szans oraz możliwości zmobilizowania społeczeństwa, ale przede wszystkim ze względu na przyciąganie kapitału i tworzenie partnerstw publiczno-prywatnych.

Sprawozdawca Romeo STAVARACHE (RO/ALDE), burmistrz gminy Bacău

Dokument źródłowy

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi dotyczące partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich

1. Obszary miejskie i wiejskie są powiązane z punktu widzenia demografii i gospodarki, a także ze względu na infrastrukturę umożliwiającą dostęp do usług publicznych. Organy decyzyjne na wszystkich poziomach zarządzania muszą zwracać szczególną uwagę na wzajemne powiązania obszarów miejskich i wiejskich w zakresie transportu towarów, dojazdów do pracy, usług – edukacyjnych, zdrowotnych związanych z gospodarką wodną i gospodarką odpadami – transakcji gospodarczych, dostępu do zasobów naturalnych oraz kultury i rekreacji. Sposób zarządzania tymi powiązaniemami ma wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy obszarów funkcjonalnych, a w konsekwencji na jakość życia zamieszkujących je osób.

2. Brak koordynacji w powiązaniach między miastem i terenami je otaczającymi często prowadzi do niepożądanych zjawisk zarówno w mieście, jak i w jego okolicach. Świadomość wzajemnych powiązań i ich odpowiednie zrozumienie mogą się przyczynić do przezwyciężenia trudności, przed którymi stoją obszary miejskie i wiejskie. Po obu stronach trzeba budować świadomość istnienia tych funkcjonalnych powiązań i wzajemnych zależności.

3. By opracować najlepsze modele łączonego zarządzania na obszarach miejskich i wiejskich, należy najpierw zrozumieć wzajemne powiązania i zidentyfikować wyzwania, którym muszą stawić czoła zarówno obszary miejskie, jak i wiejskie. Od początku należy wykluczyć podejście uniwersalne.

4. Spadek zaludnienia, zwłaszcza na obszarach odległych, równowaga ekologiczna i ochrona krajobrazowa, swobodny dostęp bez ograniczeń do zasobów naturalnych, kultury, usług publicznych i dóbr konsumpcyjnych, ekspansja obszarów miejskich kosztem obszarów wiejskich, recesja gospodarcza, konkurencyjność regionów, połączenia międzyregionalne, skuteczne polityki publiczne i wykorzystanie szans na zewnętrzne źródła finansowania to wszystko przykłady wyzwań stojących na drodze partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich.

5. Zróznicowanie wyzwań jest również widoczne w celach przypisanych partnerstwom obszarów miejskich i wiejskich: rozwoju gospodarczym, zintegrowanym i wspólnym planowaniu, wykorzystaniu efektu synergii, wzmocnieniu konkurencyjności regionalnej, korzyściom skali w odniesieniu do partnerskiego świadczenia usług, środkach zachęcających dla wszystkich obszarów, wspólnych działaniach na rzecz ochrony interesów, strategicznej współpracy mającej umożliwić dostęp do funduszy publicznych lub prywatnych itp.

6. Funkcjonalne obszary wiejskie i miejskie można określić na podstawie więzi natury gospodarczej, społecznej i środowiskowej zachodzących na szczeblu terytorialnym. Zdefiniowanie tych obszarów ma kluczowe znaczenie, jako że tradycyjne pojęcia, na których opiera się polityka rozwoju miast i gmin, są zamknięte w obrębie granic administracyjnych i nie odpowiadają rzeczywistej sytuacji społeczno-gospodarczej w terenie.

7. Ogólna definicja regionu funkcjonalnego, jaką podaje Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), jest następująca: region funkcjonalny to obszar geograficzny wykraczający poza oficjalne granice administracyjne, na którym obserwuje się konkretne (funkcjonalne) współzależności terytorialne, które mogą wymagać pewnej formy zarządzania.

8. Partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich powstają często niezależnie od kwestii geometrycznych. Elastyczność ta wynika z: 1) celów partnerstwa, które mogą dotyczyć jednej lub kilku dziedzin; 2) racji bycia partnerstwa – zarządzania projektem lub zintegrowanego zarządzania obszarem funkcjonalnym; oraz 3) wybranego modelu zarządzania – oddolnego lub odgórnego.

9. Z doświadczeń wynika, że w każdym kraju czy regionie różne są podejścia i problemy. W niektórych przypadkach ramy współpracy obszarów miejskich i wiejskich zostały włączone w struktury instytucjonalne przez rządy krajowe, w innych ramy te pozostają elastyczne. Taka różnorodność jest korzystna dla UE, ponieważ umożliwia wypróbowanie różnych możliwości i wdrażanie innowacji, a także inspirowanie się innymi modelami i stosowanie różnych rozwiązań.

10. Niezależnie od kontekstu, wspólnymi czynnikami, od których zależy powodzenie współpracy, są dialog i wzajemne zaufanie partnerów, a także określenie wspólnych potrzeb na danym obszarze i ich uwzględnienie.

11. Brak zaufania może zaszkodzić procesowi współpracy i go spowolnić, niezależnie od tego, czy występuje on w wymiarze poziomym (między partnerami lokalnymi) czy też w wymiarze pionowym (między instytucjami publicznymi różnych poziomów zarządzania). Wszystkie organy decyzyjne muszą stale podejmować wysiłki polityczne, by stworzyć atmosferę zaufania i rozwiązać złożone problemy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Wyzwania na poziomie Unii Europejskiej

12. Chociaż różnice w rozwoju państw Unii Europejskiej zmniejszyły się w ostatnich latach, z analiz makroekonomicznych opartych na danych statystycznych sprzed kryzysu wynika,

że zwiększyły się one na poziomie regionalnym. Należy znaleźć jak najlepsze rozwiązania, by zniwelować różnice między regionami, poprawić jakość życia w regionach, gdzie rozwój gospodarczy jest opóźniony, oraz rozwinąć sektor przemysłowy i usług, a także rolnictwo ekologiczne.

13. Zagospodarowanie przestrzenne przeprowadzane jest z reguły na poziomie administracyjnych jednostek terytorialnych, a nie na poziomie obszarów funkcjonalnych, przez co nie uwzględnia się współzależności obszarów miejskich i wiejskich. Sytuacja ta może odbić się niekorzystnie na spójności terytorialnej i zmniejszyć możliwości powstania lokalnej synerгии, która wzmocniłaby rozwój społeczno-gospodarczy.

14. Z punktu widzenia skuteczności, zintegrowane podejście do polityki rozwojowej nie powinno ograniczać się wyłącznie do granic administracyjnych oddzielających obszary miejskie od wiejskich. Należałoby uwzględnić wymiar funkcjonalny. Obszary położone wokół miast, tzw. obszary podmiejskie, przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz dostarczają energii, zasobów środowiskowych i zasobów kultury, poprawiając w ten sposób jakość życia. Wiadomo również, że miasta stanowią ośrodki usług publicznych, ośrodki handlowe, ośrodki opieki zdrowotnej, szkolnictwa wyższego, transportu, innowacji i zatrudnienia.

15. Granice administracyjne wytyczone na poziomie miast i gmin często nie oddają regionalnej geografii gospodarczej. Ponadto regiony funkcjonalne wciąż ulegają zmianom. Dlatego polityki terytorialne muszą być elastyczne i w razie potrzeby dostosowywać się. Za przykład może posłużyć najczęstszy czynnik współzależności obszarów miejskich i wiejskich, którym są dojazdy do pracy. Przejazd do pracy lub z pracy powinien trwać optymalnie do godziny. Dłuższy czas dojazdu ma negatywny wpływ na dostępność miejsca pracy.

16. Zintegrowane podejście do partnerstw obszarów miejskich i wiejskich może stworzyć nowe, dynamiczne warunki wzrostu gospodarczego. Trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu na szczeblu regionalnym jest w dużym stopniu zależny od prawidłowego wykorzystania potencjału współpracy miast i wsi.

17. Wychodząc z założenia, że sąsiadujące ze sobą obszary miejskie i wiejskie nie powinny ze sobą konkurować, lecz się uzupełniać, można stwierdzić, że koordynacja działań publicznych stanowi prawdziwe wyzwanie. Tylko w ten sposób obszary wiejskie i miejskie będą mogły znaleźć korzystne rozwiązania, które rozładują ewentualne konflikty interesów.

18. Partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich wymagają długoterminowego podejścia do opracowania strategii i programów, zwłaszcza do rozwoju struktur zarządzania. Refleksja w perspektywie długoterminowej wpłynie korzystnie przede wszystkim na spójność i na uzyskanie trwałych rezultatów. Partnerstwa mogą przyczynić się do rozwiązania realnych problemów, czy to poprzez zaspokajanie potrzeb lokalnych, zarówno na obszarze miejskim, jak i wiejskim, czy to poprzez wdrażanie wspólnych praktycznych rozwiązań. Samorządy regionalne i lokalne powinny nalegać, aby w programowaniu i wykonaniu wieloletniego budżetu UE nadano priorytet strate-

gicznemu podejściu długoterminowemu, tak aby zaradzić wadom związanym ze środkami prawnymi o charakterze proceduralnym.

19. Ze studiów przypadków, w których badano charakter partnerstw obszarów miejskich i wiejskich, wynika, że ich powodzenie nie zależy wyłącznie od działań publicznych na wyższych poziomach, takich jak środki ustawodawcze lub narzędzia finansowe, niezależnie od tego, czy są one krajowe czy europejskie. Środki takie mogą jednak znacząco wpłynąć na rozwój tych partnerstw, motywując do ich zawierania, ich trwanie, skuteczność i zdolność osiągnięcia pożądaných rezultatów. Niemniej w niektórych sytuacjach ich ustanowienie lub zarządzanie nimi generuje koszty, których partnerzy nie mogą pokryć w równym stopniu. By zapewnić ich spójność, w tych przypadkach należy ustanowić wsparcie finansowe lub pomoc techniczną. Przed UE stoi wyzwanie polegające na określeniu środków interwencji, które najłatwiej mogłyby zachęcać do tworzenia partnerstw, a następnie je wspierać, przy czym nie można dopuścić do uzależnienia się od subwencji finansowych ani do tworzenia się partnerstw wyłącznie formalnych, które nie służyłyby interesom publicznym danej społeczności.

20. Zarządzanie wielopoziomowe w ramach partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich zakłada, że uczestniczyć w nim będą wszystkie poziomy władzy i odpowiedni partnerzy instytucjonalni. Często instytucje odpowiedzialne za zarządzanie instrumentami polityki obszarów miejskich i wiejskich na poziomie krajowym lub europejskim nie uwzględniają współzależności między tymi obszarami ani związanych z nimi wyzwań, ryzyka czy też ewentualnych korzyści.

21. Dla regionów przygranicznych nowym bodźcem do dynamicznego rozwoju było zwłaszcza postępujące otwarcie wewnętrznych granic UE. Wspieranie transgranicznych partnerstw obszarów miejskich i wiejskich kryje więc w sobie ogromny potencjał rozwoju i UE odgrywa zasadniczą rolę w jego wykorzystaniu.

Z punktu widzenia władz lokalnych i regionalnych

22. Wartością dodaną partnerstw obszarów miejskich i wiejskich jest większa skuteczność działań publicznych, spójniejsze wykorzystanie środków finansowych i propagowanie zintegrowanych rozwiązań wspólnych problemów oraz, co jest jeszcze ważniejsze, promowanie solidarności na poziomie terytorialnym.

23. Działania władz ośrodków miejskich i wiejskich muszą być ukierunkowane na włączenie społeczności lokalnych do planowanych i realizowanych prac. Skuteczność podejmowanych działań jest uzależniona od aktywności tych społeczności.

24. Choć skuteczność interwencji ma kluczowe znaczenie dla przezwyciężenia trudności, to ze względu na częste zmiany i wyzwania o charakterze geograficznym, przed którymi stoją regiony, konsolidacja systemu zarządzania wymaga często o wiele więcej czasu. Dlatego niezbędne jest, by zainteresowane strony, a zwłaszcza ośrodki miejskie, wykazały się altruizmem, były zdolne przezwyciężyć uprzedzenia, zachęcały do równego traktowania partnerów mimo asymetrii administracyjnych czy gospodarczych, zdecydowanie się angażowały, stale podejmowały wysiłki polityczne na rzecz budowania zdolności, a także odznaczały się pewną elastycznością.

25. Istnieje szereg przeszkód prawnych, administracyjnych, fiskalnych i finansowych stojących na drodze tworzeniu partnerstw obszarów miejskich i wiejskich oraz ich dynamicznemu rozwojowi. Aby zagwarantować istnienie ram prawnych sprzyjających ustanawianiu partnerstw, należy zatem zidentyfikować i usunąć te przeszkody.

26. Współzależność w dziedzinie świadczenia usług publicznych, rozwój zrównoważony, a także perspektywy gospodarcze oferowane przez partnerstwa miast i wsi stanowią odpowiedni bodziec dla partnerów z obszarów miejskich i wiejskich i zachęcają ich do podejmowania wspólnych działań.

27. Należy zapewnić monitorowanie i szacowanie korzyści płynących z partnerstw. Choć łatwo ocenić korzyści materialne, trudniejsze jest oszacowanie równie ważnych korzyści niematerialnych. Wymierna ocena korzyści jest jeszcze ważniejsza w przypadkach interwencji zewnętrznych organów finansujących partnerstwo, nawet jeżeli partnerzy są już do pewnego stopnia usatysfakcjonowani poczynionymi postęпами.

Zalecenia polityczne Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

28. Ponownie wyraża swoje poparcie dla zaproponowanej przez Parlament Europejski i Komisję Europejską obecnie wdrażanej inicjatywy przygotowawczej RURBAN, która stoi u podstaw nowych środków na poziomie UE, mających na celu zintegrowany rozwój terytorialny i partnerstwo obszarów miejskich i wiejskich.

29. Z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione na poziomie państw członkowskich w zakresie wdrażania agendy terytorialnej do roku 2020 i dokumentów dotyczących tej polityki przyjętych przez ministrów polityki spójności: Karty lipskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich, deklaracji z Marsylii dotyczącej opracowania zbioru wskaźników zrównoważonego miasta europejskiego i deklaracji z Toledo na temat roli zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich jako instrumentu realizacji celów strategii „Europa 2020”.

30. Przypomina o zaleceniach Parlamentu Europejskiego w sprawie „Dobre sprawowanie rządów w odniesieniu do polityki regionalnej UE: procedury wsparcia i kontroli przez Komisję Europejską” i zwraca się o ich wdrożenie w ramach nowego cyklu programowania na lata 2014–2020 ⁽¹⁾.

31. Podkreśla potrzebę ułatwienia wymiany sprawdzonych rozwiązań i wiedzy w dziedzinie partnerstw obszarów miejskich i wiejskich oraz zarządzania nimi ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Sprawozdanie (2009/2231 (INI)) PE: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2010-0280+0+DOC+XML+V0//PL>

⁽²⁾ Zalecenia Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD); wyczerpująca analiza na temat partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich opracowana przez Institut fédéral de recherche [Federalny Instytut Badawczy], dotycząca budownictwa, kwestii związanych z miastem i zagospodarowaniem przestrzennym pt. „Partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i wiejskich: informacje”; sprawozdanie Eurocities pt. „Współpraca miast ponad granicami administracyjnymi: dane doświadczalne”; sprawozdanie Rady Gmin i Regionów Europy nt. „Partnerstwo obszarów miejskich i wiejskich na rzecz zintegrowanego rozwoju terytorialnego”.

32. Uznaje znaczenie harmonizacji europejskich przepisów dotyczących polityki spójności i rozwoju obszarów wiejskich poprzez nowe wspólne rozporządzenie w zakresie funduszy, które daje władzom lokalnym więcej swobody w opracowywaniu zintegrowanych interdyscyplinarnych projektów terytorialnych, a zwłaszcza znaczenie propozycji dotyczących zintegrowanych inwestycji terytorialnych [ITI] i lokalnych projektów rozwoju kierowanych przez lokalną społeczność (CLLD).

33. Zaleca władzom na poziomie państw członkowskich wykorzystanie nowych instrumentów rozwoju terytorialnego oferowanych przez UE w ramach europejskiej polityki rozwoju regionalnego i obszarów wiejskich: zintegrowanych inwestycji terytorialnych, lokalnych projektów rozwoju kierowanych przez lokalną społeczność (CLLD), dotacji globalnych i strategii przewidujących wykorzystanie środków z różnych funduszy.

34. Zaleca upowszechnianie w nowym cyklu programowania zintegrowanego podejścia terytorialnego poprzez włączenie wymiaru terytorialnego interwencji i środków wsparcia do porozumień o partnerstwie i wyraźne nawiązanie do nich, zwłaszcza do tych z nich przeznaczonych na partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich, na poziomie obszarów funkcjonalnych.

35. Podkreśla, że choć samorządy lokalne i regionalne opracowują swoje programy inwestycyjne na podstawie celów tematycznych strategii „Europa 2020”, to z punktu widzenia zasięgu geograficznego mogą one wytyczyć odpowiednie obszary funkcjonalne. Jeśli chodzi o kryteria kwalifikujące do otrzymania funduszy, należy określić obszary funkcjonalne i jednocześnie włączyć dostępne źródła finansowania dostępne w ramach polityki regionalnej i wspólnej polityki rolnej UE.

36. Popiera tezę głoszącą, że partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich nie są ani narzędziem rozmieszczania potencjału gospodarczego na danym terenie, ani środkiem ponownego rozdzielania funduszy na danym obszarze funkcjonalnym. Ich celem jest prawidłowe wykorzystanie istniejącego potencjału i powiązanie różnych stron, by propagować rozwój lokalny.

37. Uważa, że należy lepiej zmierzyć ryzyko rozproszenia instytucjonalnego w kontekście partnerstw obszarów miejskich i wiejskich: ewentualne konflikty interesów partnerów i ich wymiar ekonomiczny, zagrożenie dotyczące możliwości przeprowadzenia reformy mającej zwiększyć skuteczność finansową, a zarazem stabilności, w kontekście uznania prawomocności działań, niedobór kapitału i stabilność finansowania, ewentualne niedostosowanie potrzeb finansowania do możliwości ich pokrycia, ryzyko niedostatecznego zaangażowania partnerów.

38. Uważa, że korzyści płynące z partnerstwa powinny być lepiej propagowane i uznawane na poziomie europejskim. Władze wszystkich szczebli, w tym UE, powinny popierać konsolidację zdolności instytucjonalnej władz lokalnych do organizacji misji publicznych, opracowanie i wykorzystanie istniejącego potencjału i zwiększenie produktywności, racjonalizację środków i lepszy dostęp do zasobów naturalnych. Zwiększona widoczność regionów funkcjonalnych, zmniejszenie negatywnych skutków konkurencji między organami władz obszarów sąsiadujących (zwłaszcza w kwestiach fiskalnych), zwiększone korzyści skali z inwestycji, efektywność gospodarcza, dostęp do usług, mobilizacja niewykorzystanych zasobów, poszerzenie wiedzy na poziomie lokalnym dzięki wymianie informacji, a także zahamowanie niekontrolowanego rozrastania się miast to przykłady wyzwań w zakresie współpracy obszarów miejskich i wiejskich.

39. Zaleca, by wspierać regiony funkcjonalne i transgraniczne partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich, które mogą posłużyć za punkty odniesienia dla wdrażania wieloletnich programów rozwojowych finansowanych z funduszy strukturalnych i europejskich funduszy inwestycyjnych.

40. Pragnie zwrócić uwagę na to, że programy europejskie powinny być elastyczne, by można było dostosować je do rzeczywistej sytuacji panującej na obszarach funkcjonalnych i umożliwić opracowanie mechanizmów pomocy obszarom wiejskim i miejskim, by ułatwić im współpracę i do niej zachęcić, a także opracować skuteczniejsze rozwiązania polityczne.

41. Uważa, że koniecznie należy sprawniej zbierać dane na poziomie obszarów funkcjonalnych. Dzięki temu możliwe będzie utworzenie bazy solidnych danych, by decydenci mogli podejmować decyzje dotyczące lepszego planowania przestrzennego na podstawie szerszej wiedzy, zgodnie z wymogami proporcjonalności, a więc z potrzebą podejmowania interwencji tam, gdzie rzeczywiście występują problemy lub zachodzą zmiany. Ponadto niezbędne są konkretne przykłady wskazujące na wartość dodaną i zalety partnerstwa z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju gospodarczego, by w wymianie informacji skupić się na tym, jak partnerstwa te działają (lub nie) ⁽³⁾. Przeprowadzona przez ESPON analiza będzie miała pod tym względem olbrzymie znaczenie dla decydentów politycznych i osób zajmujących się tymi projektami.

42. Jest przekonany o tym, że do oceny jakości partnerstw obszarów miejskich i wiejskich niezbędne jest lepsze zrozumienie przynoszonych przez nie korzyści materialnych i niematerialnych. Podejście to uwypukli europejską wartość dodaną, jaką partnerstwa wnoszą w realizację celów strategii „Europa 2020”. Korzystne może się okazać również opracowanie wspólnych wskaźników umożliwiających ilościowe określenie tych

korzyści. Można by zachęcić władze lokalne do ich wykorzystania. Na dłuższą metę partnerstwa mogłyby stać się przedmiotem analizy porównawczej, zwłaszcza w przypadku programów finansowanych z funduszy europejskich.

43. Zachęca władze lokalne i regionalne do opracowania innowacyjnych modeli zarządzania obszarami miejskimi i wiejskimi, by optymalnie wykorzystać efekty współpracy miast i wsi oraz otrzymane wyniki.

44. Proponuje, by partnerstwo obszarów miejskich i wiejskich stanowiło jedną z priorytetowych kwestii w programie URBACT i w działaniach innowacyjnych z myślą o tym, by zebrać doświadczenia i rozwiązania w dziedzinie partnerstw obszarów miejskich i wiejskich w UE i upowszechnić innowacyjne modele zarządzania.

45. Uważa za niezbędną współpracę, zwłaszcza transgraniczną, a także wsparcie finansowe z programów europejskich dla współfinansowania kosztów partnerstwa, które mogą być wysokie, a także wydatków administracyjnych i związanych z zasobami ludzkimi. Należy je ocenić, podobnie jak stosunek kosztów do korzyści, by zagwarantować stabilność partnerstwa.

46. Uważa, że partnerstwo może być skuteczne jedynie, jeśli jego stronami są sektor prywatny, pozarządowy i sektor gospodarki społecznej oraz gdy cieszy się on wsparciem obywateli.

47. Podkreśla aspekty transgraniczne partnerstwa obszarów miejskich i wiejskich i sposób wykorzystania instrumentów finansowania zaproponowanych przez Komisję w celu promowania potencjału rozwoju gospodarczego w zakresie transgranicznych powiązań między obszarami miejskimi i wiejskimi.

48. Podkreśla znaczenie dialogu z obywatelami, który jest niezbędny w dziedzinie zarządzania obszarami miejskimi i wiejskimi, jeżeli pragnie się osiągnąć konsensus co do wspólnej wizji i celów oraz zwiększyć zaufanie.

49. Uważa, że niezbędne jest przyjęcie środków zapobiegających ekspansji obszarów miejskich, która wywołuje niepożądane skutki dotyczące możliwości zrównoważonego rozwoju (ponieważ wywiera wpływ pod względem uszczelniania gleby, tworzy warunki sprzyjające powodziom i naraża na szwank zapobieganie zagrożeniom związanym z powodziami, i gwarancję zaopatrzenia w wodę, a także jakość powietrza), jak również odnoszące się do mobilności (gdyż pociąga za sobą np. problemy nadmiernego ruchu drogowego czy dodatkowe koszty infrastruktury) oraz do planowania przestrzennego w ogólności. Partnerstwo obszarów wiejskich i miejskich może rozwiązać problemy tego rodzaju.

⁽³⁾ W tym kontekście można wskazać na europejską sieć PURPLE, w ramach której regiony podmiejskie z różnych państw członkowskich UE współpracują w kwestii jakości życia na obszarach wiejskich otaczających obszary miejskie.

50. Podkreśla potrzebę włączenia sektora prywatnego i gospodarki społecznej, których wkład jest bardzo korzystny z punktu widzenia kryteriów efektywności, potencjału przedsiębiorczości i innowacji, wykorzystania szans oraz zmobilizowania społeczeństwa, ale przede wszystkim ze względu na przyciąganie kapitału i tworzenie partnerstw publiczno-prywatnych.

51. Przypomina podstawowe czynniki powodzenia partnerstw: stworzenie atmosfery zaufania, dostrzeżenie wszystkich możliwości, praktyczne podejście w perspektywie realizacji konkretnych projektów, wybieranie optymalnych rozwiązań zarówno dla obszarów miejskich, jak i wiejskich, wytyczenie sobie celu przyciągnięcia funduszy oraz przyjęcie spójnego i trwałego podejścia w dłuższej perspektywie.

Bruksela, 8 października 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
